

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Privaatrechtelijke aspecten van co-assurantie

een rechtsvergelijkend onderzoek

mr. drs. Jessica Roos

Rechtsvraag

Hoe moeten beurspolissen worden uitgelegd?

Belangrijkste verschillen co-assurantie en provinciale tekening

---

Co-assurantie	Provinciale tekening
2 of meer verzekeraars gezamenlijk 100%	1 verzekeraar 100%
Makelaar (namens verzekeringnemer) aanbieder polisvoorwaarden.	Verzekeraar heeft te gelden als aanbieder van polisvoorwaarden.

Beursmodellen vs. makelaarspolis

- Beursmodellen: gemeenschappelijke door de makelaars en verzekeraars geaccepteerde polisvoorwaarden. Modellen gepubliceerd door de VNAB (bijv. NBB, NBA)
- Makelaarspolis: voorwaarden ontwikkeld door makelaars.

Haviltex criterium

“de zin die pp. in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze bepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten. Daarbij kan mede van belang zijn tot welke maatschappelijke kringen pp. behoren en welke rechtskennis van zodanige pp. kan worden verwacht”.

HR 27 februari 2006, NJ 2006/378

Polygram arrest

“In een geval als het onderhavige, waarin op de Londense beurs een verzekering is gesloten over de uitleg waarvan tussen partijen een geschil is ontstaan - namelijk over het begrip "accident"-, wordt de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan dat begrip mochten toekennen en hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten, mede bepaald door de dienaangaande ter beurze bestaande opvattingen.”

Rb Rotterdam 4 maart 2015 (ECLI:NL:RBROT:2015:1397)

"Voor de uitleg hiervan is de gebruikelijke betekenis van de bewoordingen in de maatschappelijk kring van verzekeraars en verzekeringsmakelaars die handelen op de assurantiebeurs (en dus ook de ter beurse geldende gebruiken en opvattingen) van belang, waarbij de kennis daaromtrent van de makelaar aan de verzekeringnemer dient te worden toegerekend."

HR 16 mei 2008, *NJ* 2008/284

Chubb / Dagenstaed

“Het gaat hier om de uitleg van art. 2.1.2 van de polisvoorwaarden, die deel uitmaken van een beurspolis. Nu over dergelijke voorwaarden niet tussen partijen onderhandeld pleegt te worden (en uit de stukken van het geding geen andere conclusie getrokken kan worden dan dat niet gesteld is dat zulks in dit geval anders is), is de uitleg daarvan met name afhankelijk van objectieve factoren zoals de bewoordingen waarin de desbetreffende bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de polisvoorwaarden als geheel en van de in voorkomend geval - zoals ook hier - bij de polisvoorwaarden behorende toelichting.”

Kortom

- Haviltex blijft leidend
- Polygram arrest past ook Haviltex toe maar opvattingen ter beurze van groot belang als uitleg criterium
- Chubb / Dagenstaed: moeilijk...

Contra proferentem beginsel bij makelaarspolis?

- Ratio
- Consumentenrecht 6:238 BW (art. 5 Richtlijn oneerlijke bedingen)
- Buiten consumentenrecht?

HR 28 april 1989, *NJ* 1990/583

Liskay II

“Weliswaar ligt het in het algemeen voor de hand dat, wanneer een dergelijk beding voor meer dan een uitleg vatbaar schijnt, wordt gekozen voor de uitleg die het minst bezwarend is voor de niet-professionele verzekerde, maar het hangt van alle omstandigheden van het geval af of die keuze gerechtvaardigd is.

Tot die relevante omstandigheden behoren onder meer de aard van de verzekering en het verzekerde risico, en de eventuele begeleiding van de verzekerde door een deskundig tussenpersoon bij het tot stand komen van de verzekering.”

Contra proferentem buiten consumentenrecht?

- Niet-professionele verzekerde ($\neq$ consument)
- Dus: Contra proferentem uitleg (dmv gezichtspunt) kan ook gelden buiten het consumentenrecht, bijv. bij bedrijfsverzekeringen.

Steun buitenlands recht

- Zie ook art. 23 (2) Wet betreffende verzekeringen (België):

In geval van twijfel over de betekenis van een beding, prevaleert in alle gevallen de voor de verzekeringnemer meest gunstige interpretatie.

Dus: ongeacht hoedanigheid verzekerde. (Zie hierover ook Colle, 2015)

- Zie ook:
  - Art. 1:203 (2) Principles of European Insurance Law

Contra proferentem tegen verzekeringnemer?

- Makelaarspolis als toetredingscontract
  - uitleg in voordeel verzekeraar (Colle, 2011)
- Merkin, 2010:

“Whilst it is the case that the contra proferentem principle normally works in the assured’s favour, in many situations, particularly contracts placed at Lloyd’s, the *wording may have been prepared by the broker*. Evidence is admissible to show who in fact was responsible. As the *broker is the agent of the assured*, the contra proferentem principle is not applicable in the usual way and any ambiguity will in those circumstances be construed *against the assured and in favour of the insurer*.”
- Zie ook
  - Duits recht (§ 305c Abs 2 BGB)
  - Italiaans recht (Art. 1370 Cci)
  - Art. II.-8:103 DCFR

Rb Amsterdam 11 maart 2015 (ECLI:NL:RBAMS:2015:1362)

“Een uitleg contra proferentem houdt ingevolge art. 6:238 lid 2 BW – kort gezegd – in dat indien in een overeenkomst tussen een professionele partij en een consument twijfel bestaat over de uitleg van algemene voorwaarden, de uitleg prevaleert die het gunstigste is voor de wederpartij van degene die de voorwaarden gebruikt.

[...] Ook het standpunt van Hienfeld [*verzekeraar*] dat de polisvoorwaarden in de voor haar gunstigste zin moeten worden uitgelegd, wordt verworpen. Hienfeld is immers geen consument en kan daar ook niet mee worden gelijkgesteld.

Voor een uitleg contra proferentem ex art. 6:238 lid 2 BW is hier dan ook geen plaats.”

Waarom geen contra proferentem gezichtspunt?

Conclusie

- Toepassing contra proferentem ex 6:238 BW bij consumenten.
- HR Liskay II: toepassing contra proferentem buiten het consumentenrecht.
- Makelaarspolis als toetredingscontract. Gezichtspunt bij overige verzekeringnemers, ongeacht hoedanigheid.